

ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດ
ກາຣໄກລ່ເກລື່ຍ້ຂ້ອພິພາຫ

ພ.ສ. ໨໬

ພຣະບາທສມເດືຈພຣະປຣມທຣາມຣິບດີສຣີສິນທຣມຫວັງຈີຣາລົງກຣນ
ພຣະວິຈີຣເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ

ໃຫ້ວິ່ ດັວນທີ່ ១៩ ພຸດຍການ ພ.ສ. ໨໬
ເປັນປີທີ່ ៤ ໃນຮັກາລປ່ຈຸບັນ

ພຣະບາທສມເດືຈພຣະປຣມທຣາມຣິບດີສຣີສິນທຣມຫວັງຈີຣາລົງກຣນ ພຣະວິຈີຣເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ
ນີ້ພຣະບຣມຮາຈໂອກກາຣໂປຣດເກລ້າຫ້າ ໃຫ້ປະກາສວ່າ

ໂດຍທີ່ເປັນກາຣສມຄວມມີກຸ່ມາຍວ່າດ້ວຍກາຣໄກລ່ເກລື່ຍ້ຂ້ອພິພາຫ

ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ນີ້ມີບທບັນຫຼຸດບາງປະກາຣເກີຍວັກບາກຈຳກັດສີທີແລະເສີ່ວາພຂອງບຸຄຄລ
ສຶ່ງມາຕຣາ ២៦ ປະກອບກັບມາຕຣາ ៤០ ຂອງຮັກຮຽມນູ້ແໜ່ງຮາຍານາຈັກໄທ ບັນຫຼຸດໃຫ້ຮະທຳໄດ້
ໂດຍອາຫັດຈຳນາຈຕາມບທບັນຫຼຸດແໜ່ງກຸ່ມາຍ

ເຫັດຜລແລະຄວາມຈຳເປັນໃນກາຣຈຳກັດສີທີແລະເສີ່ວາພຂອງບຸຄຄລຕາມພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ ເພື່ອໃຫ້
ກະບວນກາຣໄກລ່ເກລື່ຍ້ຂ້ອພິພາຫທາງແພ່ງສຶ່ງມີຖຸນທຣພຍ່ມີມາກນັກແລະຂ້ອພິພາຫທາງອາຍຸບາງປະເກາມມີຮະບບ
ແລະມາຕຣູານເດີຍກັນ ໂດຍກຳຫັນດຸນສົມບັດີແລະລັກໝະນະຕ້ອງທໍາມຂອງຜູ້ໄກລ່ເກລື່ຍ້ແລະກາຣື້ນທະເບີຍນເປັນ
ຜູ້ໄກລ່ເກລື່ຍ້ ເພື່ອຈັດຮະເບີຍກາຣປະກອບອາຊີພູ້ໄກລ່ເກລື່ຍ້ແລະຄຸ້ມຄວອງປະໂຍ້ນຂອງຄູ່ກຣນແລະບຸຄຄລອື່ນ
ທີ່ມີສ່ວນເກີຍວ່າຂອງກັບຂ້ອພິພາຫ ທີ່ກາຣຕຣາພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ສອດຄລ້ອງກັບເງື່ອໄຂທີ່ບັນຫຼຸດໄວ້ໃນມາຕຣາ ២៦
ຂອງຮັກຮຽມນູ້ແໜ່ງຮາຍານາຈັກໄທແລ້ວ

ຈຶ່ງທຽງພຣະກຣູນາໂປຣດເກລ້າຫ້າ ໃຫ້ຕຣາພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ໄວ້ໂດຍຄຳແນະນຳແລະຍິນຍອມຂອງ
ສການນິຕີບັນຫຼຸດແໜ່ງໜາຕີທີ່ກັບກົດ້າທີ່ຮັກສົກາ ດັ່ງຕ້ອໄປນີ້

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งหมวด ๒ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง หมวด ๓ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา หมวด ๔ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน และหมวด ๕ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสเจรจาตกลงกัน ระงับข้อพิพาททางแพ่งและทางอาญาโดยสันติวิธีและปราศจากการวินิจฉัยซึ่งขาดข้อพิพาท ทั้งนี้ ไม่ว่าถึง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ดำเนินการในชั้นศาลและในชั้นการบังคับคดี

“ผู้ไกล่เกลี่ย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

“ข้อตกลงระงับข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อตกลงที่คู่กรณีตกลงให้มีผลผูกพันโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อระงับข้อพิพาทหรือข้อเรียกร้องใด ๆ ที่แต่ละฝ่ายมีอยู่ และให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายต่างมีสิทธิหน้าที่ หรือความรับผิดเพียงเท่าที่กำหนดไว้ในข้อตกลงนั้น

“หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งดำเนินการ ระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค สำนักงาน ศัลย์ติรรม สำนักงานอัยการสูงสุด หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กำหนดในกฎกระทรวง

“นายทะเบียน” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบต่อการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐ ที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตน

หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๕ ให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัตินี้ แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมทราบด้วย

มาตรา ๖ ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพากษ์สิ้นสุดลงโดยไม่เป็นผล หากปรากฏว่าอายุความครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพากหรือจะครบกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพากษ์สิ้นสุดลง ให้อายุความขยายออกไปอีกหกสิบวันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพากษ์สิ้นสุดลง

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่บังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพากตามมาตรา ๓๓ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้นับระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งของศาลถึงที่สุด

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนด และนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎหมายและระเบียบ และให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อกำหนด กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๘ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว แต่ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น

หมวด ๑

ผู้ไกล่เกลี่ย

มาตรา ๙ บุคคลที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ย ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสรุหารหาบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมที่จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น

การยื่นคำขอขึ้นทะเบียน การออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียน การต่ออายุหนังสือรับรอง การขึ้นทะเบียน การออกใบแทนหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียน การแจ้งรายการในการยื่นคำขอขึ้นทะเบียน และแบบบัตรประจำตัวผู้ไกล่เกลี่ย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

การทดสอบผู้ใกล้เกลี่ย การสื้นสภาพของผู้ใกล้เกลี่ย และการเพิกถอนการเป็นผู้ใกล้เกลี่ย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๐ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ใกล้เกลี่ยต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) ผ่านการอบรมการใกล้เกลี่ยข้อพิพาทตามหลักสูตรที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง

(๒) เป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การใกล้เกลี่ยข้อพิพาท

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เคยรับโภชนาญาคุกโดยคำพิพากษางานที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโภชนาญาที่รับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกฤตหรือจิตพิการ ไม่สมประกอบ

(๓) เคยถูกเพิกถอนการเป็นผู้ใกล้เกลี่ยตามพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่พ้นห้าปี นับถึงวันยื่นคำขอรับหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ใกล้เกลี่ย

มาตรา ๑๑ ผู้ใกล้เกลี่ยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวทางและจัดให้มีการใกล้เกลี่ยข้อพิพาท

(๒) ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และเสนอแนะคู่กรณีในการหาแนวทางยุติข้อพิพาท

(๓) ดำเนินการใกล้เกลี่ยข้อพิพาทด้วยความเป็นกลาง

(๔) จัดทำข้อตกลงระบุข้อพิพาทตามผลของการใกล้เกลี่ยข้อพิพาท

ในกรณีที่ผู้ใกล้เกลี่ยกระทำการตามหน้าที่โดยสุจริต ย่อมได้รับการคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา

มาตรา ๑๒ ผู้ใกล้เกลี่ยต้องถือปฏิบัติตามจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง อิสระ ยุติธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

(๒) เข้าร่วมการใกล้เกลี่ยข้อพิพาททุกรั้ง ในกรณีที่ไม่อาจเข้าร่วมการใกล้เกลี่ยข้อพิพาทได้ ต้องแจ้งเหตุผลและความจำเป็นล่วงหน้าให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการใกล้เกลี่ยข้อพิพาททราบ

- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ไม่ทำให้การโกล่เกลี่ยข้อพิพาทล่าช้าเกินสมควร
- (๔) ซื่อสัตย์สุจริต และไม่เรียกหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นจากคู่กรณีหรือบุคคลอื่น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาท
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่โกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยความสุภาพ
- (๖) รักษาความลับที่เกี่ยวข้องกับการโกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๗) ไม่กระทำการในลักษณะเป็นการซื้อขายข้อพิพาทหรือบีบบังคับให้คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ลงลายมือชื่อในข้อตกลงระงับข้อพิพาท
- (๘) กรณีอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา ๑๓ ผู้โกล่เกลี่ยต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่อาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลาง และความเป็นอิสระของตนในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้โกล่เกลี่ยให้คู่กรณีทราบ โดยเฉพาะที่เกี่ยวพันกับคู่กรณีไม่ว่าฝ่ายใดในเรื่อง ดังต่อไปนี้
- (๑) เป็นคู่หมั่นหรือคู่สมรส
- (๒) เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายนในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทน
- (๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างหรือลูกจ้าง
- มาตรา ๑๔ ผู้โกล่เกลี่ยอาจถูกคู่กรณีตั้งข้อรังเกียจที่มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นกลางหรือไม่เป็นอิสระได้ หากมีกรณีดังกล่าวผู้โกล่เกลี่ยอาจถูกถอนตามมาตรา ๑๕ (๔) ได้ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหลายคน การตั้งข้อรังเกียจตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคู่กรณีทุกคนในฝ่ายนั้น
- มาตรา ๑๕ ผู้โกล่เกลี่ยอาจถูกถอนโดยคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายหรือหน่วยงานซึ่งดำเนินการโกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยเหตุ ดังต่อไปนี้
- (๑) กระทำการฉ้อฉลหรือข่มขู่คู่กรณีหรือบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาท
- (๒) ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ผู้โกล่เกลี่ยเกินสองครั้ง โดยไม่มีเหตุอันควร
- (๓) ขาดจริยธรรมตามมาตรา ๑๒
- (๔) ถูกตั้งข้อรังเกียจตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๖ ในการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ห้ามมิให้ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยกระทำการหรือจัดให้กระทำการใด ๆ ที่เป็นการบังคับ ขู่เข็ญ หลอกลวง หรือกระทำการโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อให้คู่กรณีทำข้อตกลง ระบุข้อพิพาท

มาตรา ๑๗ ความเป็นผู้ไก่ล่ำเกลี่ยสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจาก
- (๓) สิ้นสภาพการเป็นผู้ไก่ล่ำเกลี่ยหรือถูกเพิกถอนการเป็นผู้ไก่ล่ำเกลี่ย
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยถูกถอนความเป็นผู้ไก่ล่ำเกลี่ยสิ้นสุดลงในระหว่าง การดำเนินการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท คู่กรณีอาจตั้งผู้ไก่ล่ำเกลี่ยคนใหม่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทนั้น ต่อไปโดยอาจใช้เอกสารของกระบวนการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทที่ดำเนินการมาแล้วได้ตามที่คู่กรณีและ ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยคนใหม่เห็นสมควร

มาตรา ๑๙ ใน การปฏิบัติหน้าที่ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยในหน่วยงานซึ่งดำเนินการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ให้ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการดำเนินการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๒ การไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง

ส่วนที่ ๑ กระบวนการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง

มาตรา ๒๐ การไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเกี่ยวด้วยสิทธิ แห่งสภาพบุคคล สิทธิในครอบครัว หรือกรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ ไม่สามารถกระทำได้

การไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งให้กระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินที่มีใช้ข้อพิพาทเกี่ยวด้วยกรรมสิทธิ์
- (๒) ข้อพิพาทระหว่างทายาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดก
- (๓) ข้อพิพาทอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

(๔) ข้อพิพาทอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าล้านบาท หรือไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัคติ

มาตรา ๒๑ ถ้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดประสงค์จะให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสอบถามความสมัครใจของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งที่จะเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ถ้าคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไม่สมัครใจเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจำหน่ายคำร้องไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้น และแจ้งให้คู่กรณีผู้ยื่นคำร้องไกล่เกลี่ยข้อพิพาททราบ

ในกรณีที่มีคู่กรณีมากกว่าสองฝ่าย และคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่สมัครใจเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างคู่กรณีที่สมัครใจเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วย

การยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รายละเอียดของคำร้อง และระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประกาศกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้คู่กรณีตกลงแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยคนหนึ่งหรือหลายคนจากบัญชีผู้ไกล่เกลี่ยที่หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจัดทำไว้ หากคู่กรณีไม่สามารถตกลงแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยได้คู่กรณีอาจขอให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยจากบัญชีดังกล่าว ทั้งนี้ตามระเบียบที่หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทกำหนด

การแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทซึ่งคู่กรณีเกี่ยวกับกระบวนการและผลทางกฎหมายในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมทั้งสิทธิในการยุติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

มาตรา ๒๓ เมื่อมีข้อเท็จจริงที่อาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของผู้ไกล่เกลี่ยในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๑๓ และคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดคัดค้านหรือผู้ไกล่เกลี่ยเห็นเองว่าตนมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้ไกล่เกลี่ยผู้นั้นหยุดการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไว้ก่อน และแจ้งให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททราบ เพื่อที่หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทดังกล่าวจะได้มีคำสั่งต่อไป

การยืนคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการให้ผู้ไกล่เกลี่ยคนอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ไกล่เกลี่ยซึ่งถูกคัดค้าน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๓ เมื่อมีการทำบันทึกข้อตกลงระงับข้อพิพาทตามมาตรา ๓๐ แล้ว ถ้าปรากฏในภายหลังว่าผู้ไกล่เกลี่ยมิได้เปิดเผยข้อเท็จจริงที่อาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของผู้ไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๑๓ หรือการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยไม่ชอบด้วยกฎหมาย บันทึกข้อตกลงนั้นไม่เสียไป แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิคู่กรณีในการพิสูจน์เพื่อให้ศาลมีคำสั่งไม่บังคับตามข้อตกลงดังกล่าว

มาตรา ๒๕ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้แล้วเสร็จโดยเร็วโดยผู้ไกล่เกลี่ยอาจตกลงกับคู่กรณีเพื่อกำหนดรอบระยะเวลาและแผนการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยกันได้

ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เมื่อผู้ไกล่เกลี่ยสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาทความประسังค์ของคู่กรณีที่จะระงับข้อพิพาท และข้อเท็จจริงอื่นที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแล้ว ให้ผู้ไกล่เกลี่ยอธิบายให้คู่กรณีเข้าใจชี้งักและกันหรือผ่อนปรนเข้าหากันอันนำไปสู่การตกลงระงับข้อพิพาทกันได้

มาตรา ๒๖ ผู้ไกล่เกลี่ยต้องดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่อหน้าคู่กรณีทุกฝ่าย เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนในบางสถานการณ์ ผู้ไกล่เกลี่ยอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทลับหลังคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ได้ แต่ผู้ไกล่เกลี่ยต้องแจ้งถึงการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนี้ให้คู่กรณีฝ่ายที่มิได้เข้าร่วมทราบด้วย

ผู้ไกล่เกลี่ยอาจอนุญาตให้ทนายความหรือที่ปรึกษาของคู่กรณีหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยกันได้

มาตรา ๒๗ ในระหว่างการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีสิทธิถอนตัวจากการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยทำเป็นหนังสือแจ้งต่อผู้ไกล่เกลี่ยได้

มาตรา ๒๘ ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คู่กรณีมีสิทธิเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันได้โดยอิสระ ทั้งนี้ ข้อตกลงนั้นต้องไม่เป็นการต้องห้ามซัดแล้งโดยกฎหมาย เป็นการพนันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้รับฟังข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการไก่เกลี่ยข้อพิพาทดังต่อไปนี้ เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี กระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือกระบวนการพิจารณาอื่นใด เว้นแต่ เพื่อการบังคับตามข้อตกลงระบับข้อพิพาท

- (๑) ความประสังค์หรือความสมัครใจของคู่กรณีในการขอเข้าร่วมในการไก่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๒) ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการในการไก่เกลี่ยข้อพิพาทของคู่กรณี
- (๓) การยอมรับหรือข้อความที่กระทำโดยคู่กรณีในการไก่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๔) ข้อเสนอใด ๆ ที่เสนอโดยผู้ไก่เกลี่ย
- (๕) ข้อเท็จจริงที่แสดงให้เห็นถึงความสมัครใจที่จะยอมรับข้อเสนอในการไก่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๖) เอกสารที่จัดทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะใช้หรือใช้ในการไก่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยเฉพาะ

พยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใดที่มีอยู่และนำสืบได้อยู่แล้วในกระบวนการพิจารณาของศาล กระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือกระบวนการพิจารณาอื่นใด ย่อมไม่ต้องห้ามตามวรรคหนึ่งด้วยเหตุที่คู่กรณี ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนำไปใช้ในการไก่เกลี่ยข้อพิพาท

มาตรา ๓๐ เมื่อคู่กรณีได้มีข้อตกลงเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ไก่เกลี่ยบันทึกข้อตกลง การไก่เกลี่ยข้อพิพาทหรือจัดให้มีการบันทึกข้อตกลงระบับข้อพิพาทนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ คู่กรณีและผู้ไก่เกลี่ยลงลายมือชื่อไว้

บันทึกข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของคู่กรณี
- (๒) ข้อพิพาทตามกฎหมาย
- (๓) ความสมัครใจเข้าร่วมการไก่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๔) สาระสำคัญของข้อตกลงอันเป็นผลของการไก่เกลี่ยข้อพิพาท เช่น การชดใช้เยียวยา ความเสียหาย เงื่อนไขที่คู่กรณีต้องปฏิบัติหรือดูแล ระยะเวลาดำเนินการ หรือข้อตกลงไม่ติดใจ ที่จะรับการชดใช้เยียวยาความเสียหาย

มาตรา ๓๑ กระบวนการไก่เกลี่ยข้อพิพาทสิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) คู่กรณีตกลงระบับข้อพิพาทกันได้
- (๒) คู่กรณีถอนตัวจากการไก่เกลี่ยข้อพิพาทตามมาตรา ๒๗
- (๓) ผู้ไก่เกลี่ยเห็นว่าการไก่เกลี่ยข้อพิพาทดังต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์และให้ยุติการไก่เกลี่ย

ข้อพิพาท

ສ່ວນທີ່ ๒
ກາຮັບປັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫ

ມາຕຣາ ๓๒ ເມື່ອຄູ່ກຣນີຝ່າຍໜຶ່ງເຮັດວຽກຮ້ອງໃຫ້ຄູ່ກຣນີຝ່າຍໜຶ່ງປົວບັດຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫແລ້ວ ແຕ່ຄູ່ກຣນີຝ່າຍທີ່ຖຸກເຮັດວຽກຮ້ອງນັ້ນໄມ່ປົວບັດຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫ ຄູ່ກຣນີຝ່າຍທີ່ເຮັດວຽກຮ້ອງຈາຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂອຕ່ອສາລເພື່ອໃຫ້ປັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫໄດ້

ກາຮັດວຽກຂອຕາມວຽກນຶ່ງຕ້ອງກະທຳກາຍໃນສານປິນບັນແຕ່ວັນທີອາຈະປັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫໄດ້ ຄໍາໄມ້ໄດ້ຮ້ອງຂອງກາຍໃນກຳໜົດດັກລ່າງ ໃຫ້ມູລໜີ້ຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫນັ້ນເປັນອັນຮັງປັບໄປ

ກາຮັດວຽກຂອຕາມວຽກນຶ່ງໃຫ້ຍື່ນຕ່ອສາລຢູ່ຕົລະຮົມທີ່ມີການທຳຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫໃນເຂຕສາລນັ້ນ ທີ່ອສາລຢູ່ຕົລະຮົມທີ່ຄູ່ກຣນີຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງມີກົມົມລຳນາວູຢູ່ໃນເຂຕສາລ ທີ່ອສາລຢູ່ຕົລະຮົມທີ່ມີເຂຕອໍານາຈພິຈານາພິພາກໜາຂໍອພິພາຫຊື່ໄດ້ມີການໄກລ່າເກລື່ອຍໜັ້ນ ແລະ ໄກສີ່ຍ່າເຫັນສາລຕາມປະມວລກງາມວິວິທີພິຈານາຄວາມແພ່ງໃນອັດຕະໂດຍກັບຄໍາຮ້ອງຂອໃຫ້ສາລປັບຕາມຄຳໜີ້ຂາດຂອງອນຸ້າໂຕຕຸລາການໃນປະເທດ

ມາຕຣາ ๓๓ ໃຫ້ສາລມີຄຳສັ່ງປັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫ ເວັນແຕ່ຄວາມປາກູ້ແກ່ສາລ ທີ່ອຄູ່ກຣນີຝ່າຍສື່ງຖຸກປັບຕາມຂໍອຕກລັນນັ້ນພື້ນຖານໄທ້ເໜັນໄດ້ວ່າ

(๑) ຄູ່ກຣນີຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງເປັນຜູ້ບົກພ່ອງໃນເວົ້ອງຄວາມສາມາດທີ່ຈະເຂົ້າທຳຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫ

(๒) ມູລເຫດຸແທ່ງຂໍອພິພາຫທີ່ອຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫມີລັກໜະປະເປັນການຕ້ອງໜ້າມໜັດແຈ້ງໂດຍກູ້ມາຍ ເປັນການພັນວິສ້າຍ ທີ່ອເປັນການຂັດຕ່ອຄວາມສົງເຮັບຮ້ອຍທີ່ອສືລະຮົມອັນດີຂອງປະຊາຊົນ

(๓) ຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫເກີດຈາກກລ້ອມ ບັງຄັບ ຫຼູ່ເຂົ້າ ທີ່ອກະທຳການໂດຍມີຂອບດ້ວຍປະກາດໄດ້

(๔) ມີເຫດຸເກີ່ວກັບການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ໄກລ່າເກລື່ອຍ່ຕາມມາຕຣາ ۲۴ ທີ່ມີຜລຕ່ອກາກທຳບັນທຶກຂໍອຕກລັງອຍ່າມນັ້ນສຳຄັນ

ໜ້າມມີໄຫວ້ອທຣນີຄຳສັ່ງສາລຕາມວຽກນຶ່ງ ເວັນແຕ່

(๑) ສາລມີຄຳສັ່ງໄມ່ປັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫ

(๒) ສາລມີຄຳສັ່ງໄມ່ເປັນໄປຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫ

(๓) ສາລມີຄຳສັ່ງປັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍອພິພາຫໂດຍຝ່າຝຶນວຽກນຶ່ງ

ຄຳພິພາກໜາທີ່ອຄຳສັ່ງຂອງສາລໜັ້ນອຸທຣນີໄທ້ເປັນທີ່ສຸດ

ມາຕຣາ ๓๔ ປະຮານສາລົງກິກາໂດຍຄວາມເຫັນຂອບຂອງທີ່ປະຊຸມໃຫຍ່ສາລົງກິກາມີ້ອໍານາຈອອກ
ຂໍ້ກໍາທັນໃນເງື່ອກການຢືນກຳຮ່ວງຂອແລກບັນດາມບັນດາມຂໍ້ອຕກລະຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫມາຕຣາ ໩໖ ແລກກມີຄໍາສັ່ງ
ຕາມມາຕຣາ ໩໗ ທີ່ນີ້ ນອກຈາກທີ່ບັນດາມໄວ້ໃນພຣະຈາບັນດາມຕີ້ນີ້ ໃຫ້ນຳບັນດາມບັນດາມໃນປະມາລກງາມ
ວິທີພິຈານາຄວາມແພ່ງມາໃຫ້ບັນດາມໂດຍອຸ້ນໂລມ

ໜ້າ ៣
ການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ

ມາຕຣາ ៣៥ ການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາໃຫ້ກະທຳໄດ້ໃນກຣົນີ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

- (១) ຄວາມຜິດອັນຍອມຄວາມໄດ້
- (២) ຄວາມຜິດລຸ່າທະນາມາຕຣາ ៣៥០ ມາຕຣາ ៣៥១ ມາຕຣາ ៣៥២ ມາຕຣາ ៣៥៣
ມາຕຣາ ៣៥៤ ມາຕຣາ ៣៥៥ ແລກມາຕຣາ ៣៥៦ ແທ່ງປະມາລກງາມອານູາ ແລກຄວາມຜິດລຸ່າທະນາອື່ນ
ທີ່ໄໝກະທບຕ່ອສ່ວນຮົມຕາມທີ່ກໍາທັນໃນພຣະຈາບັນດາມຄຸ້ງກິກາ

ການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫຕາມວຽກນີ້ເມື່ອມີຄູ່ກຣົນີທີ່ກໍາທັນຂໍ້ອຕກລະຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາກັນແລ້ວ
ໃຫ້ເລື່ອວ່າສີທຶນັດດີອານູາມາພ້ອງຮະຈັບເພາະຄູ່ກຣົນີສິ່ງທີ່ກໍາທັນດັ່ງກ່າວ

ມາຕຣາ ៣៦ ໃນການດຳເນີນການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ ສາມາດດືອຍື່ໃນຮ່ວ່າງການສອບສວນ
ຫຼືວິຈານາຄີ່ຂອງພັນການສອບສວນ ພັນການອັຍການ ຫຼືສາລັດ ໄທ້ໜ່ວຍງານສິ່ງດຳເນີນການໄກລ່າເກລື່ອ
ຂໍ້ພິພາຫຫຼືອກຮົມຄຸ້ມຄອງສີທຶນີແລກສີວັດທີ່ມີ້ອໍານາຈກຳກັບດູແລກການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫຂອງ
ສູນຍີໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫການປະຊາບແຈ້ງໃຫ້ພັນການສອບສວນ ພັນການອັຍການ ຫຼືສາລັດ ແລ້ວແຕ່ກຣົນີ ທ່ານ
ພັນການສອບສວນ ພັນການອັຍການ ຫຼືສາລາອາຈອກການສອບສວນ ການສັ່ງຄົດ ການພິຈານາຄີຫຼືວິ
ການພິພາກຫາຄີ ແລ້ວແຕ່ກຣົນີ ເວັກ່ອນຈນກວ່າຈະຮູ້ຜົດການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫກີ້ໄດ້

ເມື່ອການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ ໄທ້ໜ່ວຍງານສິ່ງດຳເນີນການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫ
ຫຼືອກຮົມຄຸ້ມຄອງສີທຶນີແລກສີວັດທີ່ມີ້ອໍານາຈກຳກັບດູແລກການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫໃຫ້ພັນການສອບສວນ
ພັນການອັຍການ ຫຼືສາລັດ ແລ້ວແຕ່ກຣົນີ ໃນກຣົນີທີ່ຄູ່ກຣົນີຕົກລະຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາກັນໄດ້ ໄທ້ສ່ວນບັນທຶກຂໍ້ອຕກລະ
ດັ່ງກ່າວໄປດ້ວຍ

ໃນກຣົນີທີ່ການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາໄມ້ເປັນຜລ ໄທ້ພັນການສອບສວນ ພັນການອັຍການ
ຫຼືສາລັດ ສອບສວນ ສັ່ງຄົດ ຫຼືວິຈານາພິພາກຫາຄີຕ່ອໄປ

ມາຕຣາ ๓๗ ມາກຄູ່ກຽນີ້ທຳຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາທີ່ຄູ່ກຽນີ້ໄຟໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງຈາມືສີທີ່ພ້ອງຄົດື່ແພ່ງທີ່ເກີ່ວນເນື່ອກັບຄົດື່ອານຸາຕາມປະມວລກວ່າມາຍວິຊີ່ພິຈາລາຄາວານອານຸາ ໄທ້ສີທີ່ນຳຄົດື່ອານຸາ ມາພ້ອງຮະຈັບເນື່ອຄູ່ກຽນີ້ເດີປົງປັບຕິຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫໃນສ່ວນແພ່ງແລ້ວ ໃນກຽນີ້ຄູ່ກຽນີ້ໄຟໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງໄມ່ປົງປັບຕິຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫໃນສ່ວນແພ່ງ ໄທ້ຄູ່ກຽນີ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງດຳເນີນການເພື່ອຂອໃຫ້ມີການບັງຄັບຕາມຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫຕາມມາຕຣາ ๓໢ ໄດ້

ໃນກຽນີ້ຕາມວຽກທີ່ນີ້ຈຶ່ງມີຂໍອຕກລງຮະຈັບຂໍ້ພິພາຫໄທ້ຄູ່ກຽນີ້ໄຟໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຮັບປະໂຍ່ນ໌ແທ່ເງື່ອນເວລາໃນການປົງປັບຕິຕາມຂໍອຕກລງ ໄທ້ນຳຄວາມໃນມາຕຣາ ๖ ມາໃຊ້ບັງຄັບໃນກຽນີ້ຄູ່ກຽນີ້ໄຟໄຍ້ນັ້ນໄມ່ປົງປັບຕິຕາມຂໍອຕກລງ

ມາຕຣາ ๓៨ ກະບວນການໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາໄດ້ຈຶ່ງຄວາມໃນໜົວດີນີ້ມີໄດ້ບັນຍຸດໄວ້ໄທ້ນຳບັນຍຸດໃນໜົວດີ ๒ ການໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງແພ່ງ ມາໃຊ້ບັງຄັບກັບການໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາໂດຍອຸ້ນໂລມ

ໜົວດີ ៥ ການໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາໃນໜັກການສອບສວນ

ສ່ວນທີ່ ១ ບທທ່ວໄປ

ມາຕຣາ ៣៩ ໃນໜົວດີ້

“ການໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາ” ມາຍຄວາມວ່າ ການໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາໃນໜັກການສອບສວນ ໂດຍພັກງານສອບສວນຈັດໄທ້ຄູ່ກຽນີ້ໃນຄົດື່ອານຸາມີໂກສເຈຈາຕກລງຫຼືວິເຄີຍວາ ຄວາມເສີ່ຫາຍເພື່ອຮະຈັບຄົດື່ອານຸາ

“ຄູ່ກຽນີ້” ມາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ຕ້ອງຫາແລະຜູ້ເສີ່ຫາຍໃນຄົດື່ອານຸາ ແຕ່ໄມ່ມາຍຄວາມຮົມຮົງຄົດື່ອານຸາ ທີ່ຮູ້ຫຼືວ່າງານຂອງຮູ້ເປັນຜູ້ເສີ່ຫາຍ

ມາຕຣາ ៤០ ເນື່ອພັກງານສອບສວນຜູ້ມີໜໍາຈາກອົກຄໍາສັ່ງມີຄໍາສັ່ງໄທ້ໄກລ່າເກລື້ອຂໍ້ພິພາຫທາງອານຸາ ຕາມມາຕຣາ ៤៥ ແລ້ວ ໄທ້ຍຸດນັບອາຍຸຄວາມໃນການດຳເນີນຄົດື່ອານຸາ ແລະເນື່ອພັກງານສອບສວນຜູ້ມີໜໍາຈາກອົກຄໍາສັ່ງມີຄໍາສັ່ງໄທ້ດຳເນີນຄົດື່ອັປຕາມມາຕຣາ ៦១ ໄທ້ນັບອາຍຸຄວາມໃນການດຳເນີນຄົດື່ອັຈກເວລານັ້ນ

พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจจออกคำสั่งให้กล่่อกลีข้อพิพาททางอาญา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือปลัดกระทรวงยุติธรรม หรือข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด แล้วแต่กรณี

เพื่อประโยชน์ในการกล่่อกลีข้อพิพาททางอาญาหากผู้ต้องหาไม่ได้มีพฤติกรรมหลบหนี มิให้นำบทบัญญัติในเรื่องการฟ้องและการผัดฟ้องตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง รวมทั้งการควบคุมและการขังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับ ทั้งนี้ จนกว่าพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจจออกคำสั่งจะมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป และให้นับระยะเวลาการฟ้อง การผัดฟ้อง การควบคุม และการขังตั้งแต่เวลาันนี้เป็นต้นไป

กรณีตามวรรคสาม ถ้าผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นการสอบสวน มิให้นำบทบัญญัติ ในเรื่องระยะเวลาตามมาตรา ๑๓๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ มาตรา ๔๑ การกล่่อกลีข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนให้กระทำได้ในคดีความผิดดังต่อไปนี้

- (๑) คดีความผิดอันย่อมความได้
- (๒) คดีความผิดลหุโทษตามมาตรา ๓๙๐ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ มาตรา ๓๙๓ มาตรา ๓๙๔ มาตรา ๓๙๕ และมาตรา ๓๙๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดลหุโทษอื่นที่ไม่กระทบต่อส่วนรวมตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ
- (๓) ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๔๒ คดีความผิดตามมาตรา ๔๑ (๓) ต้องเป็นกรณีที่
- (๑) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับการกล่่อกลีข้อพิพาททางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เป็นคดีความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท คดีความผิดลหุโทษ ซึ่งพ้นระยะเวลาเกินสามปีนับแต่มีคำสั่งยุติคดี และ
- (๒) ผู้ต้องหาไม่อยู่ระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือพ้นโทษมาแล้วเกินกว่าห้าปี เว้นแต่เป็นคดีความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท คดีความผิดลหุโทษ หรือคดีความผิดที่ผู้ต้องหาได้กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

มาตรา ๔๓ คดีที่อาจกล่่อกลีข้อพิพาททางอาญาได้ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้คู่กรณีทราบในโอกาสแรกว่ามีสิทธิยื่นคำร้องขอกล่่อกลีข้อพิพาททางอาญา

มาตรา ๔๔ เมื่อคู่กรณีทั้งสองฝ่ายสมัครใจและประسังค์จะเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา และคดีนั้นมิได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้คู่กรณียื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นเสนอ หากพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งเห็นว่าพฤติการณ์ของการกระทำความผิดไม่ร้ายแรงและไม่ส่งผลกระทบบุตรนรนแรงต่อสังคมโดยรวม ให้พิจารณาไม่คำสั่งให้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา

การยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา การพิจารณาและระยะเวลาการสั่งคำร้องและกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามความในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือปลัดกระทรวงยุติธรรม หรือข้อบังคับที่อัยการสูงสุด กำหนด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๕ ในกรณีมีผู้เสียหายหลายคน ผู้เสียหายซึ่งเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ต้องสมัครใจและประสังค์จะเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา

ในกรณีที่มีคู่กรณีมากกว่าสองฝ่าย และคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่สมัครใจเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างคู่กรณีที่สมัครใจเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วย

มาตรา ๔๖ ให้ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือฝืนความประسังค์ของผู้เสียหาย

มาตรา ๔๗ กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนได้เชิงความในหมวดนี้ มิได้บัญญัติไว้ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง และหมวด ๓ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา มาใช้บังคับกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒ ผู้ไกล่เกลี่ย

มาตรา ๔๘ บุคคลที่ประสังค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามความในหมวดนี้ ให้ยื่นคำขอต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี ในฐานะนายทะเบียน และให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้ประกอบการที่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๔๙ ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการประชุมระหว่างคู่กรณีเพื่อเลือกและแต่งตั้งผู้ประกอบการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งให้ประกอบการข้อพิพาททางอาญา ถ้าคู่กรณีไม่อาจตกลงเลือกผู้ประกอบการได้ ให้พนักงานสอบสวนเลือกและแต่งตั้งผู้ประกอบการแล้วแจ้งให้ผู้ประกอบการและคู่กรณีทราบ

การเลือกและแต่งตั้งผู้ประกอบการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือปลัดกระทรวงยุติธรรม หรือข้อบังคับที่อัยการสูงสุด กำหนด แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๓

กระบวนการประกอบการข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน

มาตรา ๕๐ ให้พนักงานสอบสวนกำหนดประกอบการข้อพิพาททางอาญาครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันแต่ตั้งผู้ประกอบการ แล้วแจ้งให้ผู้ประกอบการและคู่กรณีทราบ

ในกรณีเหตุจำเป็นที่มิอาจดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนขอขยายระยะเวลาไปยังพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งได้อีกไม่เกินเจ็ดวัน

มาตรา ๕๑ คู่กรณีต้องเข้าร่วมการประกอบการข้อพิพาททางอาญาด้วยตนเองและมีสิทธิให้ผู้ซึ่งตนไว้วางใจไม่เกินสองคนเข้าฟังการประกอบการข้อพิพาททางอาญาได้

ถ้าคู่กรณีซึ่งเป็นผู้ต้องหาเป็นผู้เยาว์ ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมการประกอบการข้อพิพาททางอาญาด้วย

การประกอบการข้อพิพาททางอาญาตามหมวดนี้ให้กระทำการลับ

มาตรา ๕๒ ในการประกอบการข้อพิพาททางอาญาหากมีความจำเป็นต้องใช้ลาม ให้พนักงานสอบสวนจัดหาลามให้

มาตรา ๕๓ ก่อนเริ่มต้นการประกอบการข้อพิพาททางอาญา ผู้ประกอบการจะต้องอธิบายให้คู่กรณีทราบถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่คู่กรณีซึ่งเป็นผู้ต้องหาได้กระทำการลามตามคำร้องทุกช่องที่เกี่ยวข้องกับคดี กระบวนการและผลทางกฎหมายในการประกอบการข้อพิพาททางอาญา และสิทธิในการยุติการประกอบการข้อพิพาททางอาญา

เพื่อประโยชน์ในการใกล้่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ให้พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือกับผู้ไกล่เกลี่ยเพื่อทราบถึงพฤติกรรมต่าง ๆ และข้อเท็จจริงอื่นตามวาระหนึ่ง

มาตรา ๕๔ ผู้ไกล่เกลี่ยต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและเป็นกลาง และต้องช่วยเหลือหรือสนับสนุนคู่กรณีในการเจรจาเพื่อระงับคดีด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๕๕ การใกล้่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กำหนดนัดใกล้่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาครั้งแรก เว้นแต่ไม่เหตุจำเป็นหรือเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรเช่นว่าคู่กรณีจะสามารถตกลงกันได้ ผู้ไกล่เกลี่ยอาจดำเนินการต่อไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกเหตุดังกล่าวไว้

กรณีที่ผู้ไกล่เกลี่ยอาจถูกถอนถอนตามมาตรา ๑๕ หรือกรณีที่ความเป็นผู้ไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๗ ระยะเวลาตามวาระหนึ่งให้เริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่กำหนดนัดใกล้่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาครั้งแรกหลังจากการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยคนใหม่

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา คู่กรณีมีสิทธิเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันได้โดยอิสระ ทั้งนี้ ข้อตกลงนั้นต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมาย เป็นการพนันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ข้อตกลงตามวาระหนึ่งต้องไม่ขัดหรือฝืนความประسنค์ของผู้เยาว์ด้วย

มาตรา ๕๗ เมื่อคู่กรณีได้มีข้อตกลงเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ไกล่เกลี่ยบันทึกข้อตกลงหรือจดให้มีการบันทึกข้อตกลงนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และให้คู่กรณีและผู้ไกล่เกลี่ยลงลายมือชื่อไว้ แล้วให้ผู้ไกล่เกลี่ยส่งบันทึกข้อตกลงไปยังพนักงานสอบสวน

บันทึกข้อตกลงตามวาระหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของคู่กรณี
- (๒) พฤติกรรมที่มีการกล่าวหา
- (๓) ฐานความผิดและอัตราโทษตามกฎหมายที่มีการกล่าวหา
- (๔) ความสมัครใจเข้าร่วมการใกล้่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา

(๔) ສາරະສຳຄັບຂອງຂໍອຕກລອງອັນເປັນຜລຂອງກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ ເຊັ່ນ ກາຣຈົ່າ
ເຢີວຍາຄວາມເສີຍຫາຍ ເຈື່ອນໄຂທີ່ຄູ່ກຣນີຕ້ອງປົງປັດທີ່ຮ່ອງດເວັນປົງປັດແລະຮະບະເວລາດຳເນີນກາຣ ຮ້ອງຂໍອຕກລອງ
ໄມໆເຕີດໃຈທີ່ຈະຮັບກາຣຈົ່າໃໝ່ເຢີວຍາຄວາມເສີຍຫາຍ

ສ່ວນທີ ๔

ກາຣຍຸຕິກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາໃນໜັກກາຣສອບສວນ

ມາຕຣາ ๕๔ ຄູ່ກຣນີຄົນໄດ້ຄນໍ້າຈະຂອດນັ້ນຕ້ວເພື່ອຍຸຕິກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາໃນ
ເວລາໄດ້ກີດໄ້

ໃນກຣນີທີ່ຄູ່ກຣນີຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງມີຫລາຍຄນ ກາຣຂອດນັ້ນຕ້ວເພື່ອຍຸຕິກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ
ຂອງຄນີໄດ້ຄນໍ້າຈະຫຼື່ອຫລາຍຄນ ຍ່ອມໄມ່ກະທບກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາຂອງຄູ່ກຣນີທີ່ເກລື້ອຍ່
ທັ້ສອງຝ່າຍ

ມາຕຣາ ๕៥ ຜູ້ໄກລ່ເກລື້ຍ້ອາຈະຍຸຕິກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ ເມື່ອປຣາກູ້ຂໍ້ເທິງຈະຈົງ
ອຍ່າງໜຶ່ງອຍ່າງໄດ້ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(๑) ຄູ່ກຣນີຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງຫຼື່ອທັ້ສອງຝ່າຍໄມ່ເຂົ້າວ່າມກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາໂດຍໄມ່ແຈ້ງ
ຫຼື່ອໂດຍໄມ່ມີເຫດວຸນສົມຄວຣ ບ້ອມມີພຸດຕິກາຣນີທີ່ໄມ່ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືອີກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ

(๒) ມີເຫດວຸນຄວາມສັຍ່ວ່າຄວາມຕກລອນນັ້ນມີເປັນໄປດ້ວຍຄວາມສົມຄວຣໃຈ

(๓) ກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາໄມ່ອາຈບຣລຸຜລໄດ້ໂດຍແນ່ແທ້

(๔) ເහັນໄດ້ໜັດວ່າກາຣດຳເນີນກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາຕ່ອງໄປຈະເປັນກາຣັດຕ່ອົດປະໂຍ່ໜົ້ນ
ຂອງຄູ່ກຣນີທີ່ເປັນຜູ້ເຢົວ

(៥) ຄູ່ກຣນີໄມ່ສາມາດເຈຣາເພື່ອຕກລອງແກ້ໄຂປັບປຸງຫາຄວາມຂັດແຍ້ງຫຼື່ອໄມ່ອາຈເຢີວຍາຄວາມເສີຍຫາຍ
ທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້

ມາຕຣາ ๖๐ ເມື່ອຄວາມປຣາກູ້ຕ່ອງຜູ້ໄກລ່ເກລື້ຍ້ວ່າຜູ້ເສີຍຫາຍຢືນຝົອຄດີອານູາຕ່ອສາລໄມ່ວ່າ
ກ່ອນກາຣສອບສວນຫຼື່ອຮ່ວ່າກາຣສອບສວນ ໃຫ້ກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາເປັນອັນຍຸຕິ

ມາຕຣາ ๖๑ ໃຫ້ຜູ້ໄກລ່ເກລື້ຍ້ຮາຍງານໃຫ້ພັກງານສອບສວນທຣາບຖືກາຣຍຸຕິກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້ຂໍ້ພິພາຫ
ທາງອານູາຕາມມາຕຣາ ๕๔ ມາຕຣາ ๕៥ ແລະມາຕຣາ ๖๐ ກາຍໃນເຈັດວັນນັບແຕ່ວັນທີ່ຍຸຕິກາຣໄກລ່ເກລື້ຍ້
ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາ

เมื่อได้รับรายงานการยุติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๖๒ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามหมวดนี้ หากปรากฏแก่ผู้ไกล่เกลี่ยวว่า สิทธิ์นักดีอาญามาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ผู้ไกล่เกลี่ยยุติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาและรายงานให้พนักงานสอบสวนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่มีผู้กระทำการมิชอบโดยคน หากสิทธิ์นักดีอาญามาฟ้องระงับไปเฉพาะผู้กระทำการมิชอบบางคน ให้ผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาต่อไปสำหรับผู้กระทำการมิชอบที่เหลืออยู่

มาตรา ๖๓ คดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท หากความผิดต่อกฎหมายซึ่งเป็นบทหนักที่สุดสามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ได้สำเร็จ ให้ถือว่าสิทธิ์นักดีอาญามาฟ้องในความผิดบทอื่นระงับไปด้วย แต่หากความผิดที่สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาได้สำเร็จเป็นความผิดที่มีโทษเบากว่าหรือเบาที่สุด ไม่เป็นเหตุทำให้สิทธิ์นักดีอาญามาฟ้องในความผิดที่มีโทษหนักกว่าหรือหนักที่สุดระงับไป

ส่วนที่ ๔

ผลการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน

มาตรา ๖๔ เมื่อคู่กรณีได้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงตามมาตรา ๕๗ แล้ว ให้แจ้งพนักงานสอบสวนทราบ เพื่อจัดทำบันทึกการปฏิบัติตามข้อตกลง ส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำเนา ของการสอบสวนและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาสั่งยุติคดี

ในกรณีที่มีการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงไม่ครบถ้วน ให้คู่กรณีแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ เพื่อเสนอพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งพิจารณา มีคำสั่งดำเนินคดีต่อไป เว้นแต่ผู้เสียหายพอยู่ในการปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้กระทำไปแล้ว ให้คู่กรณีแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๕ ถ้าความประภูมิแก่พนักงานสอบสวนว่าคู่กรณีที่เป็นผู้ต้องหาจะไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงโดยไม่มีเหตุอันควร ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๖๖ เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งยุติคดี สิทธิ์นักดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

ໃນຮຽນທີ່ມີຜູ້ເສີຍຫາຍໝາຍຄົນ ອາກຜູ້ເສີຍຫາຍໝາຍຄົນທີ່ມີຄວາມໃດໄໝສາມາດທຳຂ້ອຕກລົງກັບຜູ້ຕ້ອງຫາໄດ້ ສີທີ່ນຳຄົດດີ່ອານຸມາພ້ອງຂອງຜູ້ເສີຍຫາຍໝາຍດັ່ງກ່າວຍ່ອມໄມ່ຮະຈັບ

ມາຕຣາ ๖๗ ການໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫທາງອານຸມາໄມ່ຕັດຈຳນາຈຂອງພັນການສອບສວນທີ່ຈະທຳການສອບສວນຕ່ອໄປ

ໜ້າວດ ៥
ການໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນ

ມາຕຣາ ๖๘ ໃຫ້ກົມຄຸ້ມຄອງສີທີ່ແລະເສົ່າກັບ ກະທຽວຢູ່ຕິຮົມ ສົ່ງເສົ່າມ ແລະ ສັນບສຸນໃຫ້ປະຊາຊນຮົມຕ້ວກັນເປັນສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນ ເພື່ອດຳເນີນງານເກີ່ວກັບການໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນ

ຜູ້ໄກລ່າເກລື່ອຂອງສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນຕ້ອງມີຄຸນສົມບັດແລະໄມ່ມີລັກຊະນະຕ້ອງໜ້າມ ຕາມມາຕຣາ ๑๐

ໃຫ້ອີບດີກົມຄຸ້ມຄອງສີທີ່ແລະເສົ່າກັບ ເປັນຍາທະເບີນຂອງສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນ
ໃຫ້ກົມຄຸ້ມຄອງສີທີ່ແລະເສົ່າກັບມີໜ້າທີ່ແລະຈຳນາຈກຳກັດດູແລການໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫຂອງ
ສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນໃຫ້ເປັນໄປຕາມພະຮະບັນຍຸຕິນີ້

ມາຕຣາ ๖๙ ກາຍໃຕ້ບັນກັບມາຕຣາ ๒๐ ການໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫໂດຍສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫ
ກາຄປະຊາຊນໃຫ້ກະທຳໄດ້ໃນຮຽນ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ຂ້ອພິພາຫທາງແພ່ງທີ່ມີທຸນທຽບຍື່ໄມ່ເກີນຫ້າແສນບາທຫີ່ໄມ່ເກີນຈຳນວນຕາມທີ່ກຳຫັນດໃນ
ພະຮະກຖະໜູກີກາ

(២) ຂ້ອພິພາຫທາງແພ່ງອື່ນອາກຈາກ (១) ຕາມທີ່ກຳຫັນດໃນພະຮະກຖະໜູກີກາ

(៣) ຂ້ອພິພາຫທາງອານຸມາຕາມມາຕຣາ ๓៥

ໃນຮຽນທີ່ກົມຄຸ້ມຄອງສີທີ່ແລະເສົ່າກັບເຫັນວ່າການໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫຂອງສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫ
ກາຄປະຊາຊນໃນເຮືອງໄດ້ໄດ້ດຳເນີນການຕາມພະຮະບັນຍຸຕິນີ້ ແລະອອກໜັງສື່ອຮັບຮອງໃຫ້ແລ້ວ ໃຫ້ຂ້ອຕກລົງ
ຮະຈັບຂ້ອພິພາຫນັ້ນບັນກັບໄດ້ຫຼືໄຫ້ສີທີ່ນຳຄົດດີ່ອານຸມາພ້ອງຮະຈັບໄປຕາມພະຮະບັນຍຸຕິນີ້

ມາຕຣາ ៧០ ໃຫ້ກົມຄຸ້ມຄອງສີທີ່ແລະເສົ່າກັບອຸດໜູນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນການຂອງ
ສູນຍື່ໄກລ່າເກລື່ອຂ້ອພິພາຫກາຄປະຊາຊນຕາມຮະເບີຍທີ່ອີບດີກົມຄຸ້ມຄອງສີທີ່ແລະເສົ່າກັບກຳຫັນດ
ໂດຍຄວາມເຫັນຂອບຂອງກະທຽວກາລັງ

ໜວດ ៦
ບທກຳຫນດໄທ

ມາຕຣາ ៣១ ຜູ້ໄກລ່ເກລື່ຽງຜູ້ໄດ້ຮີຢັກ ຮັບ ທີ່ຮ້ອຍອມຈະຮັບທຣພົມສິນຫຼືປະໂຍ່ນອື່ນໄດ້ ສໍາຫັບ
ຕນເອງຫຼືຜູ້ອື່ນໂດຍມີຂອບ ເພື່ອກະທຳການຫຼື່ອມີກະທຳກາຮອຍ່າງໃດໃນໜ້າທີ່ ໄນວ່າການນັ້ນຈະຂອບຫຼື
ມີຂອບດ້ວຍໜ້າທີ່ ຕ້ອງຮະວັງໂທຈຳຄຸກໄມ່ເກີນຫ້າປີ ທີ່ຮັບປັບໄມ່ເກີນໜຶ່ງແສນບາທ ທີ່ຮັບທັງຈຳທັງປັບ

ມາຕຣາ ៣២ ຜູ້ໄດ້ໃໝ່ ຂອໃໝ່ ທີ່ຮັບປັບໄມ່ເກີນໜຶ່ງແສນບາທ ທີ່ແກ່ຜູ້ໄກລ່ເກລື່ຽງ
ເພື່ອຈູງໃຈໃຫ້ກະທຳການ ໄນກະທຳການ ທີ່ຮັບປັບໄມ່ເກີນໜຶ່ງແສນບາທ ທີ່ຮັບທັງຈຳທັງປັບ

ຜູ້ຮັບສອນພະບຽນມາຮັບຮັບສອນ

ພລເອກ ປະຍຸທົ່ງ ຈັນທີ່ໂອໜາ

ນາຍກັນຍົມນຕີ

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการโกลเกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

- (๑) ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้และมีผู้ถึงแก่ความตายจากการชุลมุน
ต่อสู้นั้น ตามมาตรา ๒๙๔ วรรคหนึ่ง
- (๒) ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕
- (๓) ความผิดฐานทำร้ายร่างกายโดยมีเหตุฉุกรจ្រ ตามมาตรา ๒๙๖
- (๔) ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้และมีผู้ได้รับอันตรายสาหัสจากการ
ชุลมุนต่อสู้นั้น ตามมาตรา ๒๙๗ วรรคหนึ่ง
- (๕) ความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา ๓๐๐
- (๖) ความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา ๓๓๔

ໜໍາຍເຫຼື່ອ :- ເຫຼື່ອໃນການປະກາດໃຫ້ພຣະຣາຊບໍລິສັດບັນນີ້ ດືອນທີ່ປັດຈຸບັນຂໍ້ພິພາຫທາງແພຳແລະທາງອານູາ ເກີດຂຶ້ນເປັນຈຳນວນນຳກຳ ເຫັນຄວາມໃຫ້ນໍາກະບວນການໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫທາງແພຳແລ້ວມີຖຸນທັບພີມໄມ່ມາກັນນັກແລະ ຂໍ້ພິພາຫທາງອານູາບາງປະເທດມາກຳນົດເປັນກຸ່ມຫມາຍກລາງເພື່ອໃຫ້ໜ່ວຍຈານຂອງຮັບ ພັນກັນການສອບສວນ ສໍາເລັດ ຖ້າມີໄກລ່າເກລື່ອຂໍ້ພິພາຫກາດປະເທດນີ້ໃຫ້ໃນການຢູ່ຕີທີ່ອະນຸຍາກ ໂດຍຄຳນິ່ງຕື່ງຄວາມຍິນຍອມຂອງ ຄູ່ກຣມນີ້ເປັນສຳຄັນ ທຳໃຫ້ປະມານຄີ້ນສູ່ສາລລດນ້ອຍລົງ ລດປໍລູກຫາຄວາມຂັດແຍ້ງ ເກີດຄວາມສມານລັນທີ່ຂຶ້ນໃນສັງຄົມ ລດງບປະມານແຜ່ນດີນ ແລະເສີມສ້າງສັງຄົມໃຫ້ຢູ່ຮ່ວມກັນອ່າງປກຕິສຸຂ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕົ້ນຕ້ອງຕາມພຣະຣາຊບໍລິສັດນີ້